

E D I T U R A   S C R I P T U M ®

Seninul din ferestre

De același autor,
la Editura Scriptum a mai apărut:

Exerciții de zbor

Seninul din ferestre

POEZII CREȘTINE

CRISTIAN DUME

Editura Scriptum®
Oradea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DUME, CRISTIAN

Seninul din ferestre: poezii creștine / Cristian Dume. - Oradea: Scriptum,
2018

ISBN 978-606-8712-79-6

821.135.1

*Dedic această carte celor șase nepoți ai mei:
Sara, Elsa, Clara, Raisa, Fedor și Neemia*

Publicată sub titlul
Seninul din ferestre
de Cristian Dume

Ilustrații de Cristina Costolas

© 2018 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea - Bihor
Tel./Fax/Robot: 0259-457.428, Tel./Robot: 0359-412.765
E-mail: contact@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN 978-606-8712-79-6

Tiparul executat în U.E.

Cuprins

<i>Prefață</i> – Lucian Creangă	17
<i>Cuvânt-înainte</i> – Petru Ivan	23

PATIMI

A plătit Isus	29
Pentru tine?	30
Gândește-te	31
M-a cucerit	32
Nemerit	33
O inimă nouă	35
Miel de jertfă	36
Drumul crucii	38
Nihil Sine Deo	39
Deșteaptă-te, creștine	40

RUGĂCIUNI

Rugă	43
Rogu-Te, Doamne	45
Fii o pecete pe inima mea	47
Rugăciunea credinciosului	48
Psalmul 1996	50
Psalmul 404	51
Psalmul 203	52
Să pironești trecutul meu	53
De vorbă cu Tata	54
Nu merit	57
Scrisoare către Samaritean	58
Uite-mă, Doamne	59
Rugăciune premeditată	60
Chiar dacă	61
Rugăciunea lui Toma	62
Să nu mă uiți, Isuse, dacă vii	63
Timpul	65
Mulțumiri	66
Mărturisire	67

INTROSPECȚII

De-ar fi iubirea mea	71
Cărămidă de lumină și sare	72
Cunoaște-mă	74
Nimic fără dragoste	75
Ochii mei, stele căzătoare	77
Nemuritor	78

Decădere	79
E prea târziu	80
Boala naivității	81
El Shaddai	83
Dilemă	85
Revărsări	86
Camera de așteptare	88
Viață fără rimă	90
Jurnalul credinciosului	93
Nu vreau!	95
Despărțire	97
Aceeași luptă	98
Același	100
Calcululele regăsirii	101
Solitudine	103
Căutări	105
Introspecție	106
Nu doar eu	107
Când ai văzut	109
Radiografie	111
Jurământ	113
Stare	115
Fără oglinzi	117
S-a dus și sărbătoarea	118
Ai venit	119

DEDICAȚII

Acasă	123
Mama mea	125

Mamă, ce-aș putea eu spune?	126
Dedicație (pentru fratele Petru Ivan).	127
Refuz	128
Mama	129
Câte lacrimi?	131
Eroii slavei.	132

Anotimpuri	160
Ai doar un timp.	161
Iubesc natura	163

SENS

Sămânța trădării	135
Maratonul nedorit	136
Zile de azi	137
În urma mea	139
Drum sinistru	141
Sens	142
Te-aștept	143
Zbor	144
Întoarcere	145
Să știi.	147
Când L-ai căutat ultima oară?	148
Mara	149

ANOTIMPURI

Melancolic	153
Răsăritul	155
Căutări efemere.	156
Contopire	157
Iar toamnă.	158
Iarna târzie	159

Cuprins în ordine alfabetică

A plătit Isus	29
Acasă	123
Aceeași luptă	98
Același	100
Ai doar un timp	161
Ai venit	119
Anotimpuri	160
Boala naivității	81
Calcululele regăsirii	101
Camera de așteptare	88
Când ai văzut	109
Când L-ai căutat ultima oară?	148
Cărămidă de lumină și sare	72
Câte lacrimi?	131

Căutări.	105
Căutări efemere.	156
Chiar dacă.	61
Contopire.	157
Cunoaște-mă.	74
Cuvânt-înainte – Petru Ivan.	21
De vorbă cu Tata.	54
De-ar fi iubirea mea.	71
Decădere.	79
Dedicație (pentru fratele Petru Ivan).	127
Despărțire.	97
Deșteaptă-te creștine.	40
Dilemă.	85
Drum sinistru.	141
Drumul crucii.	38
E prea târziu.	80
El Shaddai.	83
Eroii slavei.	132
Fără oglinzi.	117
Fii o pecete pe inima mea.	47
Gândește-te.	31
Iar toamnă.	158
Iarna târzie.	159
În urma mea.	139
Întoarcere.	145
Introspecție.	106
Iubesc natura.	163
Jurământ.	113
Jurnalul credinciosului.	93
M-a cucerit.	32

Mama mea.	125
Mama.	129
Mamă, ce-aș putea eu spune?	126
Mara.	149
Maratonul nedorit.	136
Mărturisire.	67
Melancolic.	153
Miel de jertfă.	36
Mulțumiri.	66
Nemerit.	33
Nemuritor.	78
Nihil Sine Deo.	39
Nimic fără dragoste.	75
Nu doar eu.	107
Nu merit.	57
Nu vreau!.	95
O inimă nouă.	35
Ochii mei, stele căzătoare.	77
Pentru tine?	30
Prefață – Lucian Creangă.	17
Psalmul 1996.	50
Psalmul 203.	52
Psalmul 404.	51
Radiografie.	111
Răsăritul.	155
Refuz.	128
Revărsări.	86
Rogu-Te, Doamne.	45
Rugă.	43
Rugăciune premeditată.	60

Rugăciunea credinciosului	48
Rugăciunea lui Toma	62
S-a dus și sărbătoarea.	118
Să nu mă uiți, Isuse, dacă vii	63
Să pironеști trecutul meu.	53
Să știi.	147
Sămânța trădării	135
Scrisoare către Samaritean.	58
Sens	142
Solitudine	103
Stare	115
Te-aștept	143
Timpul	65
Uite-mă, Doamne	59
Viața fără rimă.	90
Zbor	144
Zile de azi	137

Prefață

Prefațam, în urmă cu aproape doi ani, prima incursiune a tânărului poet Cristian Dume, pe tărâmul parcă tot mai sărăcăcios al poeziei creștine românești. Iată-l avântându-se din nori, fără ezitări și fără frică, mult mai conștient de acțiunile sale și mult mai echipat cu cele necesare ale scrisului. E o apariție mult mai concretă, care lasă o amprentă mai adâncă pe teritoriul acesta tot mai necunoscut omului modern.

Așadar, după volumul de debut, *Exerciții de zbor* (2016), Cristian Dume publică un nou volum intitulat *Seninul din ferestre*, semn că a depășit momentul (de altfel foarte necesar) al exersărilor, fiind pe deplin ancorat în Aventura căutărilor lui, deschizând și deschizându-ne o fereastră spre interiorități plătând și inefabile.

Surprinzătoare este claritatea acestor poezii-ferestre, cu rame simple, familiare și cu mozaicuri transparente, în culori atât de pale încât se confundă cu lumina, după cum spune și poetul:

Lumina Lui a netezit și ceața
Turnând în mine, omul, nemurire.
sau
În noaptea mea născut-ai dimineată
Și-n minte tainic mi-ai sădit Cuvântul.

Cristian Dume se revendică a fi din familia celor transfigurați de Cel ce este Lumina, Cuvântul, care risipește prin armonia Sa nebuloasele și pragurile existențiale, împăcându-l pe om cu sine însuși, după ce l-a împăcat cu Sine (*M-a cucerit*).

M-a cucerit când m-a strigat pe nume
Fără să am un nume și un rost.
M-a luat de braț din mările cu spume,
Din tâlhăria inimii ce-am fost.

„Am inima curată“ mărturisește tânărul poet creștin în poezia *O inimă nouă* după ce recunoaște că:

Am fost pironul ce-a zdrobit
Picioarele în două,
Cu un ciocan neisprăvit;
Dar de atunci Tu m-ai iubit
Și mi-ai dat viață nouă!

Se observă încă de la primele poezii faptul că volumul *Seninul din ferestre* conturează o poetică a limpezimilor. Claritatea nu se datorează sedimentării impurităților, ci se datorează unei constante purificări. Asemenea unui psalmist, poetul dă glas cuvintelor care se convertesc în rugăciuni pline de sinceră îngenunchere:

Dă-mi curaj să-mi pironesc trecutul
Pe muntele uitării pentru veci;
Să nu mai fiu un pom cu fructe seci,
Ci Tu să-mi fii de-a pururi începutul!

Cunoscutul zbulcium arghezian între credință și tăgadă nu are aici tremurul grav și continuu, ci mai degrabă o replică senină, împăciuitoare, nu pe linia aceasta (adusă în poezia noastră de T. Arghezi) merge Cristian Dume, preferând modelul impus de Ioan Alexandru, în majoritatea psalmilor din volum. Prin aceștia se remarcă cel numit „203“ („Miroase-a Tine, Doamne...”) în care impresionează căldura emoțiilor, transpuse clar și cât mai direct:

Miroase-a Tine, Doamne, în lumină
Și-n soarele mereu strălucitor;
În inima de fiu fără de vină
Miroase-a Tine, Doamne, în orice dor.

Alături de psalmii scriși în registrul clasic, volumul oferă și câteva mostre de poezie modernă, interogativă, pe alocuri ludică, așa cum se întâmplă în *De vorbă cu Tata*.

Fără îndoială, cu trecerea timpului, procedeele și soluțiile tehnice la care va apela poetul, vor fi tot mai generoase. A nu se trece cu vederea faptul că tânărul poet Cristian Dume nu deține vreo specializare filologică; poezia sa demonstrând cu atât mai mult talentul cu care își face atât de facilă și de naturală exprimarea sa lirică. O dovedește și minunatul poem *Cărămidă de lumină și sare*

Sunt doar o cărămidă sângerândă,
Atent lucrată în cuptor... și arsă.
M-ai luat din zidul lumii, flămândă,
Spartă în bucăți, cu inimă ștearsă.

Am fost lepădată des pe movile,
Ca o epavă veche... și pustie.
Nu se scurgeau prin mine multe zile,
Să nu fiu iar o marfă în chirie.

În același avânt al descoperirii propriei identități se încadrează multe dintre textele volumului, precum *Calcululele regăsirii*, *Solitudine*, *Nemuritor* sau *Introspecție*. De fiecare dată, discursul debutează interogativ, introspectiv, dar se luminează spre final, atunci când poetul încarcă versurile cu sensurile profunde ale unor microrevelații. Așa cum ar trebui să se întâmple de fiecare dată, poezia creștină surprinde nu prin ingeniozitățile (uneori sterile) ale unor jocuri de cuvinte sau formule poetice, poezia creștină se angajează în comunicarea unui mesaj adus la forma unei simplități care convinge, care trezește conștiința. Sunt grupate aici destul de multe

poezii precum *Când ai văzut...*, *Fără oglinzi*, *E prea târziu* sau altele:

Când ai văzut sărmanul gol
Pe ulița murdară
Și ai pășit cu pas domol
Să-l smulgi din groapa de nămol,
În cer ți-ai strâns comoară.

Când ai hrănit orfanul plâns
Și l-ai poftit în casă,
În slavă tu cununi ți-ai strâns,
Căci te-ai oprit la mucul stins
Și i-ai întins o masă.

De la aceeași poetică a limpezimilor se revendică și poemele ultimului ciclu al volumului *Seninul din ferestre*. Cristian Dume are simțul naturii care pulsează în cele patru anotimpuri, în răsărit și apus, în frunze și ape. Iubirea pentru natură îi inspiră bucuria de a trăi:

Nu stau absent când urlă răsăritul
Cu buzele crăpate printre nori;
Mă-ndrăgostesc când plânge asfințitul
Printre atâtea pete de culori...

Sentimentul care domină fiecare pagină a volumului de față este un amestec de contemplație și descoperire. Seninătatea versurilor se datorează atât omului care nu pune răutatea la suflet, trecând liniștit pe lângă toate neajunsurile vieții, cât și poetului, care filtrează prin ochii